

Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2026:1y

Valdistriktsindelning

Kyrkorättsnämndens yttrande över kyrkostyrelsens skrivelse 2026:4, första avsnittet

I denna del av skrivelsen föreslår kyrkostyrelsen att 38 kap. 20 § kyrkoordningen ändras så att stiftsstyrelsen får besluta om att två eller flera församlingar inom ett pastorat ska bilda ett valdistrikt. Kyrkostyrelsen föreslår också att bestämmelsen ändras såvitt avser förutsättningarna för när beslut ska upphöra att gälla. Ändringarna föreslås mot bakgrund av ett uppdrag från 2023 års kyrkomöte och föreslås träda i kraft den 1 januari 2027. Det bedöms inte finnas något behov av övergångsbestämmelser.

Kyrkorättsnämnden konstaterar följande. Huvudregeln är att beslut om indelning av en församling i flera valdistrikt gäller tills vidare. Ett sådant beslut om valdistriktsindelning upphör dock att gälla vid en ändring i församlingsindelningen. Valdistriktsindelningen upphör också att gälla om stiftsstyrelsen av annat skäl beslutar att upphäva eller ändra indelningen. I kyrkostyrelsens förslag till ändring av 38 kap. 20 § andra stycket kyrkoordningen har den text utgått som handlar om att av annat skäl besluta om upphävande eller ändring. Det innebär i sin tur att den föreslagna ändringen avseende beslut om att två eller flera församlingar inom ett pastorat ska bilda ett valdistrikt inte heller omfattas av den nämnda regleringen. Kyrkorättsnämnden noterar att det av skrivelsen inte framgår varför formuleringen har utgått. Det är därmed osäkert om detta har varit avsikten. Paragrafen fick sin nuvarande lydelse genom beslut av 2011 års kyrkomöte. Vid införandet av den aktuella regleringen motiverade kyrkostyrelsen (KsSkr 2011:3 s. 26 f.) detta med att det kan uppstå situationer där en ändring av indelningen i valdistrikt är lämplig. Exempel på sådana fall där det kan finnas skäl till upphävande eller ändring av indelningen kan vara att ett nytt bostadsområde tillkommer i församlingen och att församlingen därför växer kraftigt. Det kan också vid tidigare val ha visat sig att den gällande indelningen inte fungerat på ett tillfredsställande sätt.

Kyrkorättsnämnden har vidare vissa förslag till ändringar i syfte att underlätta förståelsen och läsbarheten. Det föreslås att ordet *sådana* ersätter *ett sådant* i paragrafens andra stycke så att det är tydligt att såväl indelning i valdistrikt som det av kyrkostyrelsens föreslagna bildande av valdistrikt omfattas. Det föreslås också att formuleringar om *bildande av* valdistrikt läggs till i bestämmelsens tredje stycke.

38 kap.

20 §

Varje församling bildar ett valdistrikt.

Stiftsstyrelsen får dock besluta om indelning av en församling i flera valdistrikt. *Ett sådant* beslut gäller tills vidare men upphör att gälla vid *ändring i församlingsindelningen eller om stiftsstyrelsen av annat skäl beslutar att upphäva eller ändra indelningen*. Före ett sådant beslut ska stiftsstyrelsen samråda med valnämnden.

Beslut om indelning i valdistrikt ska meddelas senast den 1 december året före det år då beslutet ska tillämpas för första gången. Har beslut fattats om *en indelningsändring* får dock ett beslut om indelning i valdistrikt meddelas senast den 1 februari under valåret.

Stiftsstyrelsen får dock besluta om indelning av en församling i flera valdistrikt. *Stiftsstyrelsen får även besluta att två eller flera församlingar inom ett pastorat ska bilda ett valdistrikt*. Sådana beslut gäller tills vidare men upphör att gälla vid *ändringar i den lokala strukturen*. Före sådana beslut ska stiftsstyrelsen samråda med valnämnden.

Beslut om indelning i *eller bildande av* valdistrikt ska meddelas senast den 1 december året före det år då beslutet ska tillämpas för första gången. Har beslut fattats om *ändringar i den lokala strukturen* får dock ett beslut om indelning i *eller bildande av* valdistrikt meddelas senast den 1 februari under valåret.

Detta beslut träder i kraft den 1 januari 2027.

Utöver dessa påpekanden har kyrkorättsnämnden utifrån sitt granskningsuppdrag inget att erinra mot de föreslagna ändringarna i kyrkoordningen.

Uppsala den 28 augusti 2026

På kyrkorättsnämndens vägnar

Peter Weiderud, ordförande

Samuel Holmedal, sekreterare

Närvarande och beslutande: Peter Weiderud (ordförande), Sören Olsson, Mattias Benke, Kenneth B Ferm, Margareta Nisser-Larsson, Anna-Lena Järvstrand, Charlotta Lind, Mats Törnered och biskop Susanne Rappmann.

Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2026:2y

Övriga ändringar och rättelser

Kyrkorättsnämndens yttrande över kyrkostyrelsens skrivelse 2026:4, andra avsnittet

I denna del av skrivelsen behandlas övriga ändringar och rättelser. Kyrkostyrelsen föreslår vissa justeringar i 34 kap. 16 a § och 54 kap. 2 § samt 4 e § kyrkoordningen. Bland annat föreslås att benämningen "Svenska kyrkans pensionskassa" i bestämmelsen i 34 kap. 16 a § kyrkoordningen justeras till "Kyrkans pension". Kyrkostyrelsen föreslår också att kyrkomötets beslut (SvKB 1999:2) om användning av 1972 års bibelkommissions bibelöversättning ska ändras dels genom att "den Svenska evangelieboken" ersätts av "Den svenska evangelieboken", dels genom att "Kyrkohandbok för Svenska kyrkan del I och Kyrkohandbok för Svenska kyrkan del II" ersätts av "Kyrkohandbok för Svenska kyrkan". Nämnade beslut föreslås också ändras genom att ange att 1972 års bibelkommissions bibelöversättning, utöver vid läsningar av texter som finns intagna i Den svenska evangelieboken samt i Kyrkohandbok för Svenska kyrkan, får användas vid andra textläsningar i gudstjänst, i stället för vid andra textläsningar i den allmänna gudstjänsten och vid kyrkliga handlingar. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2027. Det bedöms inte nödvändigt med några särskilda övergångsbestämmelser.

Kyrkorättsnämnden noterar att förslaget till ändring av 34 kap. 16 a § kyrkoordningen innehåller en uppenbar felskrivning där *fullgöra* rätteligen bör ersätta *full göra*. Vidare är namnet på "Kyrkans pension" rätteligen "Svenska kyrkans tjänstepensionsförening". Rätteligen ska det stå "socialtjänstlagen (2025:400)" i förslaget till ändring av 54 kap. 4 e § kyrkoordningen. Vidare saknas kursiveringen för numren avseende den upphävida respektive nu gällande socialtjänstlagen i förslaget till ändringen av 54 kap. 2 § andra stycket kyrkoordningen.

Utöver dessa påpekanden har kyrkorättsnämnden utifrån sitt granskningsuppdrag inget att erinra mot de föreslagna ändringarna i kyrkoordningen.

Uppsala den 28 augusti 2026

På kyrkorättsnämndens vägnar

Peter Weiderud, ordförande

Samuel Holmedal, sekreterare

Närvarande och beslutande: Peter Weiderud (ordförande), Sören Olsson, Mattias Benke, Kenneth B Ferm, Margareta Nisser-Larsson, Anna-Lena Järvstrand, Charlotta Lind, Mats Törnered och biskop Susanne Rappmann.

Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2026:3y

Kyrkoordningens regler om beslutsfattande

Kyrkorättsnämndens yttrande över motion 2026:31

I motionen anges bland annat följande. I 3 kap. 33 § kyrkoordningen regleras att beslut ska tas med absolut majoritet, alltså mer än hälften av det totala antalet röster. Bestämmelsen reglerar hur beslut i kyrkofullmäktige tas. Den gäller också för exempelvis kyrkoråd och domkapitlen. Regeln är på många sätt både tilltalande och rimlig för en demokratisk organisation. Men den har en besvärande baksida. Om till exempel en fullmäktigeförsamling vid beslutstillfället har två beslutsförslag att ta ställning till, går det enligt den praxis som gäller att rösta ”Ja”, ”Nej” eller ”Avstår” vid omröstningen. I de flesta fall innebär detta att beslutsorganet kan ta beslut genom att ”mer än hälften av ledamöterna” har stött antingen Ja- eller Nej-propositionen. Dock kan det ske att varken Ja- eller Nej-propositionen får mer än hälften av de avgivna rösterna, genom att tillräckligt många ledamöter lägger ned sin röst, alltså röstar ”Avstår”. Då har inget beslut i enlighet med kyrkoordningens bestämmelser tagits, eftersom inget av förslagen fått det stöd som kyrkoordningen reglerar. För att inte kyrkoordningen ska sätta hinder för att beslut kan tas, vore det därför rimligt att bestämmelsen ändras så att enkel majoritet krävs för att ett beslutsorgan ska kunna fatta beslut. Mot den bakgrunden föreslås kyrkomötet besluta att anta motionens förslag till ändringar i kyrkoordningen.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

33 §

Vid en omröstning gäller den mening som mer än hälften av ledamöterna är ense om.

Vid en omröstning bestäms utgången genom enkel majoritet, om inte annat anges i kyrkoordningen.

Detta beslut träder i kraft den 1 januari 2027.

Kyrkorättsnämnden har i flera yttranden (se bl.a. 2018:2y, 2021:4y och 2025:8y) framhållit att ändringar i kyrkoordningen som inte är rent triviala men rör frågor av principiell betydelse behöver beredas på ett sådant sätt att olika konsekvenser blir väl belysta. Det är inte givet på förhand vad detta ska betyda i fråga om ett visst förslag. Med rent triviala ändringar avses primärt rättelser och liknande som inte innebär någon egentlig saklig förändring. Ändringar av principiell betydelse är regelmässigt

föremål för utredning och därtill en sådan bredare granskning som en remissbehandling medför.

Kyrkorättsnämnden konstaterar att det i motionen framlagda förslaget inte har varit föremål för utredning och en sådan bredare granskning som en remissbehandling medför. Ett bifall till motionen medför ändringar i kyrkoordningen som påverkar ett större antal bestämmelser. Kyrkorättsnämnden anser att den begärda ändringen behöver en allsidig utredning av förslaget och dess konsekvenser samt behov av följdändringar.

Uppsala den 28 augusti 2026

På kyrkorättsnämndens vägnar

Peter Weiderud, ordförande

Samuel Holmedal, sekreterare

Närvarande och beslutande: Peter Weiderud (ordförande), Sören Olsson, Mattias Benke, Kenneth B Ferm, Margareta Nisser-Larsson, Anna-Lena Järvstrand, Charlotta Lind, Mats Törnered och biskop Susanne Rappmann.

Kyrkomötet
Kyrkorättsnämndens yttrande 2026:4y

Vigsel och äktenskap

Kyrkorättsnämndens yttrande över motion 2026:76

I motionen föreslås följande. Kyrkomötet beslutar att Svenska kyrkan har *en* äktenskapssyn och *en* gemensam ordning för vigsel, enligt vilken kyrkan viger par av samma och olika kön, och att det därför inte går att hänvisa till 2009 års beslut för att inte viga samkönade par.

Kyrkorättsnämnden finns för att särskilt granska och yttra sig över förslag till ändringar i bestämmelser som beslutas av kyrkomötet. Kyrkorättsnämnden ska yttra sig över förslag till ändringar i kyrkoordningen och i andra bestämmelser som beslutas av kyrkomötet och som finns i en skrivelse från kyrkostyrelsen eller kyrkomötets presidium eller i en motion. Detta framgår av 4 kap. 22 och 27 §§ Kyrkomötets beslut (SvKB 2025:5) om Arbetsordning för kyrkomötet.

Kyrkorättsnämnden tolkar det som att, i vart fall utifrån vad som anförs i motionen, kyrkostyrelsens skrivelse 2009:6 Vigsel och äktenskap kan ha en påverkan på kyrkan som gör att skrivelsen har en karaktär av ”annan bestämmelse”. Kyrkorättsnämnden finner därför skäl att yttra sig över motionen.

Kyrkorättsnämnden har i flera yttranden (se bl.a. 2018:2y, 2021:4y och 2025:8y) framhållit att ändringar i kyrkoordningen som inte är rent triviala men rör frågor av principiell betydelse behöver beredas på ett sådant sätt att olika konsekvenser blir väl belysta. Det är inte givet på förhand vad detta ska betyda i fråga om ett visst förslag. Med rent triviala ändringar avses primärt rättelser och liknande som inte innebär någon egentlig saklig förändring. Ändringar av principiell betydelse är regelmässigt föremål för utredning och därtill en sådan bredare granskning som en remissbehandling medför. Kyrkorättsnämnden anser att det sagda även bör gälla ett sådant ändringsförslag som aktualiseras i motionen.

Kyrkorättsnämnden konstaterar att det i motionen framlagda förslaget inte har varit föremål för utredning och en sådan bredare granskning som en remissbehandling medför. Kyrkorättsnämnden anser att den begärda ändringen behöver en allsidig utredning av förslaget och dess konsekvenser.

Uppsala den 28 augusti 2026

På kyrkorättsnämndens vägnar

Peter Weiderud, ordförande

Samuel Holmedal, sekreterare

Närvarande och beslutande: Peter Weiderud (ordförande), Sören Olsson, Mattias Benke, Kenneth B Ferm, Margareta Nisser-Larsson, Anna-Lena Järvstrand, Charlotta Lind, Mats Törnered och biskop Susanne Rappmann.